

2 Dageesj Lene

Welkom

Hartelijk welkom bij les 02 van de Beelohiem Basis cursus Bijbels Hebreeuws – Online
Les 01 en 02 zijn gratis. Op de lessen 03 t/m 15 kun je je abonneren.

Web pagina BBH-Online (a.o. aanmelden voor lessen 03 t/m 15)

<https://beelohiem.com/Cursussen/Basis cursus-Online>

Waar gaat BBH-Online-02 over?

De kern van deze les is deze samenvatting van de begadkefat-letters, die een Dageesj Lene kunnen krijgen, maar dat komt straks.

Samenvatting van de begadkefat-letters

dageesj lene	Beet	Gimel	Dalet	Kaf	Pee	Taw
met	ב b	ג g	ד d	כ k	פ p	ת t
zonder	ב v	ג g	ד d	ך ch	ף f	ת t

Een les heeft 4 vaste onderdelen

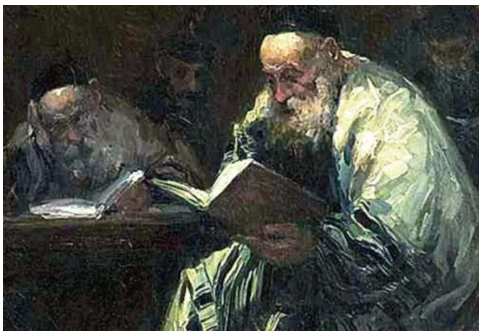
1 Woord onder de loep (les-02: laamad - onderwijzen)

2 Grammatica (les-02: Dageesj Lene)

3 Bijbelvers vertalen van de TeNaCH (les-02: Gen 1: 2)

4 Hebreeuws lied zingen / beluisteren (les-02: herhaling 'Avinoe sjèbasjsjaamajim - Onze Vader in de hemel)

2.1 Woord onder de loep laamad, onderwijzen

לָמַד	V-Qal-Perf-3ms, laa.mad, hij onderwees, leerde (werkwoord: Qal en Piel: leren, onderwijzen)
לְלַמֵּד	Prep-1 V-Piel-Inf, le.lam.meed, om te onderwijzen Deut 6:1 Dit zijn de geboden, de verordeningen en de bepalingen die ADONAAJ, uw God, geboden heeft u <u>te leren</u> , om ze te doen in het land waar u naartoe trekt om het in bezit te nemen,

לִמְדוּ	we.lim.doe, en leer, Mat 11:29 Neem Mijn juk op u, <u>en leer</u> van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en u zult rust vinden voor uw ziel;
תְּלִמִיד	N-ms, tal.mied, leerling
תְּלִמִיד	N-ms, tal.mied, leerling 1 Kron 25:8 Zij wierpen het lot over de taken, zowel de jongste als de oudste, de volleerde samen met de <u>leerling</u> .
וּתְלִמִידָיו	we.tal.mie.daaw, en Zijn leerlingen Mat 5:1 Toen Jezus de menigte zag, ging Hij de berg op, <u>en</u> nadat Hij was gaan zitten, kwamen <u>Zijn leerlingen</u> bij Hem.
תְּלַמוּד	tal.moed, leer, na de TeNaCH het belangrijkste boek voor de Joden. Het bevat commentaar van rabbijnen en schriftgeeerden op de TeNach.

2.2 Dageesj lene (begadkefat)

De Dageesj lene kan alleen staan in de letters begadkefat (ב ג ד כ פ ת).

begadkefat - dageesj lene – beet, gimel, dalet, kaf, pee, taw

De begadkefat-letters zijn hieronder in het grijs weergegeven in het alfabet:

ה h,* Hee 5	ד d Dalet 4	ג g Gimel 3	ב b,v Beet 2	א ,* Alef 1
י j,* Jod 10	ט t Tet 9	ח ch Chet 8	ז z Zajin 7	ו w,* Waw 6
ס s Samech 15	נ n Noen 14	מ m Meem 13	ל l Lamed 12	כ k,ch Kaf 11
ר r Reesj 20	ק q Qof 19	צ ts Tsadee 18	פ p,f Pee 17	ע ‘ Ajin 16
		ת t Taw 22	ש sj Sjin 21	ש s Sin 21

De letters begadkefat (ב ג ד כ פ ת) kunnen met een punt (dageesj lene) of zonder punt worden geschreven. Met dageesj lene hebben ze een “hardere” uitspraak. In de praktijk geldt dit alleen voor de letters beet ב (b of v), kaf כ (k of ch) en pee פ (p of f).

Samenvatting uitspraak en translitteratie van de begadkefat-letters (Dageesje Lene):

dageesj lene	Beet	Gimel	Dalet	Kaf	Pee	Taw
met	ב b	ג g	ד d	כ k	פ p	ת t
zonder	ב v	ג g	ד d	כ ch	פ f	ת t

Hoe onderscheiden we de dageesj lene (scherpe uitspraak) en dageesj forte (dubbele letter)? Dat leren we in les 3.

Voorbeelden (letters begadkefat met en zonder dageesj lene)

ב beet (b) בָּרָא [baa.raa] Hij schiep

ב beet (v) וָבֵהוּ [waa.vo.hoe] en leeg

ג gimel (g) גַּן [gan-] tuin

ג gimel (g) בְּדָגַת [vid.gat] over de vissen

ד dalet (d) וַיִּבְדֵּל [waj.jav.deel] en hij scheidde

ד dalet (d) אָדָם [’aa.daam] mens

כ kaf (k) כִּי [kie] dat

כ kaf (ch) כֵּן [cheen] zo

פ pee (p) עַל-פְּנֵי [’al-pe.nee] op aangezicht van

פ pee (f) יְעוֹפֵף [je.‘o.feef] laten zij vliegen

ת taw (t) תּוֹרָה [too.raa] wet

ת taw (t) תּוֹהוּ [to.hoe] woest

2.3 Hebreeuws en de Semitische taalfamilie

Het Hebreeuws behoort tot de Semitische talenfamilie. Deze talenfamilie heeft o.a. de volgende eigenschappen:

Stam van 3 letters

1 De meeste woorden hebben een stam of wortel van drie letters. De stam is de kern van het woord. Als je die kern weet, kan je het woord opzoeken in het woordenboek.

Voorbeeld: in de bijbel zie je: הָיְתָה [haa.je.taa] = zij was, maar de stam van dit woord is het werkwoord

הָיָה [haa.jaa] = zijn (woordenboekvorm). De laatste h van de stam is verdwenen en de vrouwelijk uitgang [.taa] is toegevoegd.

Dit zijn 3 belangrijke verschillen tussen het Nederlands en het Hebreeuws.

1 Woordvolgorde zelfstandig naamwoord en bijvoegelijk naamwoord

In het Hebreeuws zeggen we het licht het grote (bepaald lidwoord - zelfstandig naamwoord – bepaald lidwoord - bijvoegelijk naamwoord). In het Nederlands het grote licht.

אֶת-הַמָּאֹר הַגָּדֹל [’èt-ham.maa. ’oor|hag.gaa.dool] het licht het grote.

2 Plaats van bezittelijk voornaamwoord

Het bezittelijk voornaamwoord komt achter het zelfstandig naamwoord en wordt eraan vast geschreven. We noemen dat een suffix. Dus יָדִי [jaa.die] “hand van mij” in het Hebreeuws en “mijn hand” in het Nederlands.

3 Stammen van werkwoord

Een werkwoord kan een basisstam en meerdere afgeleide stammen hebben. De stam kan een variatie in de betekenis van het werkwoord geven.

Vooral door punt 3 is het Hebreeuws een zeer compacte taal.

Als we de woorden vertalen naar het Nederlands moeten we gaan schuiven met woorden om de zin goed te laten lopen.

2.4 TeNaCh - Bereesjiet - Genesis 1: 2

וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹם וְנֹחַד וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְּהוֹם

Genesis 1:2 we.haa.'aa.rèts haa.je.taa to.hoe waa.vo.hoe we.cho.sjèch 'al-pe.nee te.hoom

En de aarde was woest en leeg en er was duisternis op de oppervlakte van de diepte

וַרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם:

we.roe.ach 'è.lo.hiem me.ra.chè.fèt 'al-pe.nee ham.maa.jim

en de Geest van God zweefde boven het water.

<https://www.torahclass.com/further-study/hebrew-audio-bible/> (Audio Gen, 00m17s)

1

הָיָה	הָיְתָה	אָרֶץ	וְהָאָרֶץ
haa.jaa hij was V-Qal-Perf-3ms	haa.je.ta zij was V-Qal-Perf-3fs	'è.rèts aarde, land N-fs	Gen 1:2 we.haa.'aa.rèts en de aarde Conj-w, Art N-fs

2

וְחֹשֶׁךְ	בְּהוּ	וְנֹחַד	תְּהוֹם
we.cho.sjèch en duisternis (was) Conj-w N-ms	bo.hoe leeg N-ms	waa.vo.hoe en leeg Conj-w N-ms	to.hoe woest N-ms

3--

פְּנִים	פְּנֵי	עַל-	חֹשֶׁךְ
pa.niem gezicht, oppervlakte, aanblik N-cp	pe.nee aanblik van N-cpc	'al- over, boven Prep	cho.sjèch duisternis N-ms

4

אֱלֹהִים	רוּחַ	וַרוּחַ	תְּהוֹם
'è.lo.hiem God (was) N-mp	roe.ach geest, adem, wind van N-cs	we.roe.ach en Geest van Conj-w N-csc	te.hoom diepte, afgrond N-cs

5

פְּנֵי	עַל-	רַחַף	מְרַחֶפֶת
pe.nee aanblik van N-cpc	'al over Prep	raa.chaf hij zweefde, broedde, werd zacht V-Qal-Perf-3ms	me.ra.chè.fèt zwevende V-Piel-Prctpl-fs

6--

	מַיִם	הַמַּיִם:	פָּנִים
	maa.jim water, wateren N-mp	ham.maa.jim het water Art N-mp	pa.niem gezicht, oppervlakte, aanblik N-cp

2.5 Herhaling lied 09 - 'Avinoe sjèbasjsjaamajim - Onze Vader in de Hemel (Mat 6:9-13)

Tijdstippen in de video van BBH-Online-02

Tijd (mm:ss) Inhoud

00:00	Welkom, webpagina BBH-Online
00:42	BBH-Online-02 Start
01:37	BBH-Online-02 Woord onder de loep
03:46	BBH-Online-02 Grammatica
10:26	BBH-Online-02 Vertalen bijbeltekst
29:01	BBH-Online-02 Beluisteren lied
37:02	BBH-Online-02 Einde video